Tweede Kamer der Staten-Generaal

2

Vergaderjaar 2025–2026

26 485 Maatschappelijk verantwoord ondernemen

30 196 Duurzame ontwikkeling en beleid

Nr. 464 **BRIEF VAN DE MINISTER VAN KLIMAAT EN GROENE GROEI**

Aan de Voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal

Den Haag, 10 juli 2026

Het kabinet werkt aan de verduurzaming, concurrentiekracht en weerbaarheid van de Nederlandse economie. Hiermee zorgen we voor een gezondere leefomgeving, beperken we de schade van klimaatverandering, worden we onafhankelijker van de import van grondstoffen en komen we tot een inclusievere maatschappij met eerlijkere waardeketens. Het bedrijfsleven vraagt het kabinet om de juiste randvoorwaarden te scheppen om dit te bereiken. Eén van de randvoorwaarden is de vraagcreatie naar maatschappelijk verantwoorde producten en diensten. De overheid levert met haar eigen inkoopkracht een belangrijke bijdrage aan deze vraagcreatie. Daarom heeft het kabinet in het coalitieakkoord de rol van de overheid als *launching customer* onderstreept. Met deze brief stuur ik de Kamer, als coördinerend Minister van Maatschappelijk Verantwoord Opdrachtgeven en Inkopen (MVOI)[1], tevens verantwoordelijk voor circulaire economie en klimaat, de *Agenda Maatschappelijk Verantwoord Opdrachtgeven en Inkopen (MVOI) 2026–2030*. In lijn met de recente brief van de Minister van Economische Zaken en Klimaat over het benutten van de inkoopkracht van de overheid[2], draagt de Agenda bij aan deze rol van de overheid.

De Agenda MVOI betreft een actualisatie van het Nationaal plan Maatschappelijk Verantwoord Inkopen 2021–2025[3] en is een gezamenlijke publicatie van de Ministeries van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties, Buitenlandse Zaken, Economische Zaken en Klimaat en Landbouw, Visserij, Voedselzekerheid en Natuur. Deze is in samenwerking met de VNG, de provincies en de Unie van Waterschappen tot stand gekomen. Dit met het oog op het belangrijke aandeel van de medeoverheden van de Nederlandse publieke inkoopkracht.

[1] In de Agenda is de «O» van Opdrachtgeven t.o.v. het vorige Nationaal plan toegevoegd aan «MVI» om het belang van de rol van opdrachtgeverschap te benadrukken.
[2] Kamerstukken II 2025/26, 26 485, nr. 461
[3] Kamerstukken II 2020/21, 30 196, nr. 746

kst-26485-464
ISSN 0921 - 7371
's-Gravenhage 2026

De evaluatie[4] van het Nationaal plan MVI 2021–2025 laat zien dat het bijbehorende instrumentarium een impuls bij overheden geeft om MVOI toe te passen. Zo toont de RIVM Monitor MVOI[5] aan dat er in 2021–2022 door MVOI minstens 540 ton minder stikstofoxiden en 900 kiloton CO_2-equivalent minder broeikasgassen is uitgestoten, er 317 kiloton aan grondstoffen is bespaard en er 175 fte aan werk is gecreëerd voor mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt. Daarbij zijn er bij Rijk en medeoverheden talloze praktijkvoorbeelden[6] uit diverse sectoren zoals de Grond-, Weg-, en Waterbouw, ICT en facilitaire diensten, die laten zien hoe er met MVOI ook kosten bespaard kunnen worden.

Daarnaast hebben velen van de inmiddels 134 deelnemers aan de het Manifest MVOI[7] gepleit om de looptijd van het Manifest met vijf jaar tot en met 2030 te verlengen om MVOI te kunnen borgen. Toepassen van MVOI vraagt om bestuurlijk lef, het verankeren in de strategie en de bedrijfsvoering van de organisatie en in gesprek blijven met de markt.

Via de Agenda worden inkopende partijen gestimuleerd en ondersteund om met het inkoopinstrument bij te dragen aan diverse maatschappelijke opgaven waar Nederland voor staat. Daarbij is het onverminderd van belang om te blijven inzetten op de MVOI-thema's: Klimaat, Circulaire Economie, Milieuvervuiling & Biodiversiteit, Mensenrechten & Arbeidsomstandigheden, Social Return en Diversiteit & Inclusie. Ketenverantwoordelijkheid wordt daarbij de overkoepelende aanpak om de grootste risico's op het gebied van mens en milieu in internationale waardeketens te adresseren. Hiermee wordt het MVOI-beleid meer in lijn gebracht met de OESO-richtlijnen voor multinationale ondernemingen inzake van maatschappelijk verantwoord ondernemen. Uiteraard is het hierbij van belang dat inkopende partijen ook oog hebben voor andere maatschappelijke opgaven, zoals veiligheid en weerbaarheid, en deze in samenhang bezien.

De internationale context is voor MVOI essentieel. Zo zijn veel van de ketens internationaal en zet de EU in een groot deel van de sectorale wetgeving in op inkoop als strategisch instrument. Nederland trekt daarom samen op met andere EU-lidstaten en internationale partners. Een mooi voorbeeld daarvan is de *Circular and Fair ICT Pact (CFIT)*[8]. Bij deze internationale samenwerking zijn tot op heden overheden uit dertien landen aangesloten om de ICT markt te beïnvloeden ten aanzien van klimaat, (kritieke) grondstofgebruik, milieuvervuiling en mensenrechten & arbeidsomstandigheden.

De Agenda MVOI gaat in op de aanbevelingen uit bovengenoemde evaluatie. Ten eerste wordt er ingezet op een selectie prioritaire productketens[9] met de grootste impactwinst ten behoeve een duurzame markttransformatie. Daarbij worden de diverse maatschappelijke opgaven integraal gewogen. Met deze selectie is er meer focus in de MVOI-inzet. Ten tweede zullen in samenwerking met de keten per productketen doelen worden opgesteld met een heldere koppeling met de achterliggende

---

[4] Evaluatie Nationaal plan MVI '21–'25 & Manifest MVOI '22–'25 | Rapport | Rijksoverheid.nl
[5] Inzet en effect van Maatschappelijk Verantwoord Opdrachtgeven en Inkopen door de Nederlandse overheid in 2021–2022 | RIVM
[6] 10 praktijkvoorbeelden: Duurzaam inkopen loont- Deel 2 | PIANOo - Expertisecentrum Aanbesteden
[7] Manifest Maatschappelijk Verantwoord Opdrachtgeven en Inkopen (MVOI) | PIANOo - Expertisecentrum Aanbesteden
[8] Home | Circularandfairictpact
[9] Hoofdstuk 5. Productketens.

maatschappelijke opgaven.[10] De definitiekaarten MVOI[11] met eenduidige definities en KPI's vormen hier de basis voor. Marktpartijen vragen ook om deze eenduidigheid zodat zij kunnen innoveren in een gelijk speelveld. Verder, om af te stappen van vrijblijvendheid, wordt de inzet op deze doelen en monitoring daarvan via bestuurlijke kanalen geborgd. Tot slot wordt waar relevant voor de productketen de doelgroep verbreed om, naast publieke opdrachtgevers, ook semi-publieke en private inkopende partijen te betrekken. Dit om de inkoopkracht en daarmee impact te vergroten.

Bovengenoemde lijnen komen tot uiting in het Uitvoeringsprogramma MVOI 2027–2031. Dit wordt in samenwerking met de koepels van medeoverheden en BZK (Rijksinkoop) vormgegeven en zal ik in Q4 naar de Kamer sturen. Hierin worden de concrete activiteiten om inkopende partijen te stimuleren en ondersteunen uiteengezet en aangegeven hoe per productketen de bijdrage aan een duurzame markttransformatie wordt gemonitord. Wanneer in de diverse prioritaire markten het maatschappelijk verantwoorde alternatief de nieuwe norm is, dan kunnen we van succes spreken. Nu is het moment om door te pakken.

De Minister van Klimaat en Groene Groei,
S. van Veldhoven-Van der Meer

[10] Een voorbeeld hiervan is het streven van het Kabinet om voor in elk geval het Rijk voor de productketen catering, de ambitie van het inkooppercentage met het keurmerk EU-biologisch te verhogen naar minimaal 50%, zoals gecommuniceerd in Kamerstukken II 2025/26, 36 800 XIV, nr. 87.

[11] Open overheid